

Novum Kometens och Datautveckling AB
Lagergatan 7
860 02 Sundsvall

2007-05-16
1 (3)
Dnr 54-2006:2406

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående gymnasieskolan John Bauergymnasiet i Skellefteå

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående gymnasieskolan John Bauergymnasiet i Skellefteå kommun. Besök gjordes i skolan den 7–8 november 2006.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar endast områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete, då inga brister i verksamheten har konstaterats.

Skolverket avser att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att skolans svaga resultat i matematikkurserna A och B måste analyseras med utgångspunkter från hur faktorer som val av metodik, sätt att undervisa, organisering av elevernas arbete, insatser för elever i behov av stöd med mera påverkar resultaten. Med den analysen som grund ökar skolans möjligheter att förbättra resultaten.

Av eleverna får cirka 42 procent högre kursbetyg än vad resultaten visar i de nationella ämnesproven. Detta visar enligt Skolverket att skolan behöver intensifiera arbetet med att säkerställa en likvärdig bedömning och betygsättning, gärna i samverkan med andra gymnasieskolor i Skellefteå.

Skolverket bedömer att eleverna har goda möjligheter att påverka uppläggningsen av olika projekt och de förutsätts ta ett stort ansvar för arbetets genomförande. Under inspektionen har det dock framkommit att många elever har svårigheter med att själva ta ansvar för att organisera och genomföra det egna arbetet. Detta trots att skolan försöker att stegvis introducera skolans metodik hos eleverna.

Enligt Skolverkets bedömning bör John Bauergymnasiet i Skellefteå ta ett större och aktivare ansvar vid anskaffandet av platser till elevernas arbetsplatsförlagda utbildning (APU). Skolan bör också på ett tydligare sätt klargöra för eleverna vilka kursmoment som omfattas av APU-perioderna.

John Bauergymnasiet erbjuder utökad kurstid med 30 procent för elever som riskerar att ej klara godkänt inom ordinarie kurstid. Det har dock visat sig att få elever lyckas ta tillvara kurstidsförlängningen så att de blir godkända. Enligt Skolverket behöver skolan analysera olika aspekter på och effekter av utökad kurstid.

Skolans kvalitetsarbete bygger bland annat på olika utvärderingar av kurser och projekt. Elevernas resultat följs upp varje månad. Dessutom besvarar eleverna regelbundet olika enkäter. Skolans kvalitetsredovisning är enkel och överskådlig men saknar en tydlig analys av resultaten vilket minskar redovisningens användbarhet.

Drygt en tredjedel av lärarna saknar lärarutbildning. Många är nyligen anställda och ovana att arbeta efter John Bauerkonceptets metodik. Eleverna konstaterar att lärarna kan sina sakområden men att det kan märkas en ovana i hur undervisningen skall genomföras. Skolverket anser att rekrytering av behöriga lärare samt pedagogisk- och metodisk fortbildning av ej behöriga lärare bör ges hög prioritet.

Behovet av ett större utbud av skönlitteratur och referenslitteratur är enligt Skolverket uppenbart och frågan lyftes av lärare och elever. Läromedlen finns huvudsakligen i klassuppsättningar och förvaras på bokvagnar som läraren tar med till lektionen. Systemet innebär att eleverna inte alltid har tillgång till en egen lärobok i ett ämne eller möjlighet att låna hem läroböcker. Mycket av elevernas arbeten och arbetsmaterial finns på elevdatorerna. Datorarbete hemma förutsätter skolans medgivande för att skolans försäkring skall gälla. Sammantaget medför detta att tillgång till läromedel och villkoren för datorarbete i hemmet är begränsande för elevernas möjligheter att arbeta hemma med skolarbete. Inspektörerna bedömer att läromedelstillgången i olika ämnen behöver utökas samt att rutinerna för hemlån av datorer behöver förbättras.

Skolverket bedömer dock att John Bauergymnasiet alltjämt uppfyller kraven för den fristående gymnasieskolan och har därmed fortsatt rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Skolverket bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Andelen elever som inte når målen i matematik A och B är hög och orsakerna till detta behöver analyseras. Skolans strävan efter att finna former för stöd till dessa elever bör intensifieras.

- Arbetet med att säkerställa en likvärdig bedömning och betygsättning behöver förbättras.
- Skolans arbete med att anskaffa APU-platser bör förbättras och informationen till eleverna om vilka delar av kurser som ingår i APU-perioder behöver tydliggöras.
- Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras och innehålla en analys av kunskapsresultaten och förslag på åtgärder för att förbättra resultaten.
- Andelen behöriga lärare på skolan behöver höjas.
- Tillgången till läroböcker i olika ämnen behöver förbättras. Även tillgången till skönlitteratur och referenslitteratur behöver utökas.
- Rutinerna för hemlån av datorer behöver förbättras.

På Skolverkets vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Sten Svanholm
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också Undervisningsrådet Jonas Hedström deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Skellefteå kommun
Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående gymnasieskolan John Bauergymnasiet

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	4
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	8

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt John Bauergymnasiet den 7–8 november 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets första inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet 2004.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som anges i Skolverkets beslut åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av beslutet.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte också

lektioner i de olika årskurserna. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Huvudmannen för John Bauergymnasiet har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Skellefteå kommun angående deras rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen meddelade Skolverket den 14 september 2006 att rätten till insyn ej nyttjats.

Beskrivning av skolan

John Bauergymnasiet	Antal elever
IT/Mediaprogrammet	111
Entreprenörsprogrammet	28
IT-programmet	81
Hela skolan	220

Skolverket beslutade den 1 oktober 2006 (dnr 2003:0342) att John Bauergymnasiet i Skellefteå har rätt till bidrag för ovanstående utbildningar från elevernas hemkommuner och står under statlig tillsyn från och med bidragsåret 2004. Utbildningen IT-Mediaprogrammet har i bidragshänseende förts till Mediaprogrammet. Utbildningen Entreprenörsprogrammet har i bidragshänseende förts till Handels- och administrationsprogrammet. Utbildningen IT-programmet har i bidragshänseende förts till Elprogrammet.

Huvudman för skolan är Novum Kompetens & Datautvecklinga AB med organisationsnummer 556532-0586. Huvudmannen har sitt säte i Sundsvall.

Verksamheten vid John Bauergymnasiet i Skellefteå startade läsåret 2004/05 och omfattar nu årskurserna 1–3.

Skolan hade vid inspektionsbesöket 220 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Skellefteå kommun, men skolan har även elever från Boden, Malå, Norsjö, Piteå och Övertorneå kommuner.

Skolan ligger cirka tre kilometer från Skellefteås centrum i utkanten av ett industriområde. Lokalerna har anpassats för skolverksamhet. De är rymliga, ljusa och trevliga.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid John Bauergymnasiet och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Inspektörerna bedömer att elevernas svaga resultat i matematik måste analyseras med utgångspunkter från hur faktorer som val av metodik, sätt att undervisa, organisering av elevernas arbete, insatser för elever i behov av stöd m.m. påverkar resultaten. Med den analysen som grund ökar skolans möjligheter att förbättra resultaten.

Cirka 42 procent av eleverna får högre kursbetyg än vad resultaten visar i de nationella ämnesproven. Detta visar enligt inspektörerna att skolan behöver

intensifiera arbetet med att säkerställa en likvärdig bedömning och betygsättning, gärna i samverkan med gymnasieskolor i Skellefteå.

Inspektörerna bedömer att eleverna har goda möjligheter att påverka uppläggningsen av olika projekt och de förutsätts ta ett stort ansvar för arbetets genomförande. Under inspektionen har det dock framkommit att många elever har svårigheter med att själva ta ansvar för att organisera och genomföra det egna arbetet. Detta trots att skolan försöker att stegvis introducera skolans metodik hos eleverna.

Enligt inspektörernas bedömning bör John Bauergymnasiet i Skellefteå ta ett större och mer aktivt ansvar vid anskaffandet av platser till elevernas arbetsplatsförlagda utbildning (APU). Skolan bör också på ett tydligare sätt klargöra för eleverna vilka kursmoment som omfattas av APU-perioderna.

John Bauergymnasiet erbjuder utökad kurstid med 30 procent för elever som riskerar att ej klara betyget godkänd inom ordinarie kurstid. Det har dock visat sig att få elever lyckas ta tillvara kurstidsförlängningen så att de blir godkända. Enligt inspektörerna behöver skolan analysera olika aspekter på och effekter av utökad kurstid.

Skolans kvalitetsarbete bygger bland annat på olika typer av utvärderingar av kurser och projekt. Elevernas resultat följs upp varje månad. Dessutom besvarar eleverna regelbundet olika enkäter. Skolans kvalitetsredovisning är enkel och överskådlig men saknar en tydlig analys av resultaten vilket minskar redovisningens användbarhet.

Drygt en tredjedel av lärarna saknar lärarutbildning. Många är nyligen anställda och ovana att arbeta efter John Bauerkonceptets metodik. Eleverna konstaterar att lärarna kan sina sakområden men att det kan märkas en ovana i hur undervisningen skall genomföras. Inspektörerna anser att rekrytering av behöriga lärare samt pedagogisk- och metodisk fortbildning av ej behöriga lärare bör ges hög prioritet.

Behovet av ett större utbud av skönlitteratur och referenslitteratur är enligt inspektörerna uppenbart och frågan lyftes av lärare och elever. Läromedlen finns huvudsakligen i klassuppsättningar och förvaras på bokvagnar som läraren tar med till lektionen. Systemet innebär att eleverna inte alltid har tillgång till en egen lärobok i ett ämne eller möjlighet att låna hem läroböcker. Mycket av elevernas arbeten och arbetsmaterial finns på elevdatorerna. Datorarbete hemma förutsätter skolans medgivande för att skolans försäkring skall gälla. Sammantaget medför detta att tillgång till läromedel och villkoren för datorarbete i hemmet är begränsande för elevernas möjligheter att arbeta hemma med skolarbete. Inspektörerna bedömer att läromedelstillgången i olika ämnen behöver utökas samt att rutinerna för hemlån av datorer behöver förbättras.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Andelen elever som inte når målen i matematik A och B är hög och orsakerna till detta behöver analyseras. Skolans strävan efter att finna former för stöd till dessa elever bör intensifieras.
- Arbetet med att säkerställa en likvärdig bedömning och betygsättning behöver förbättras.

- Skolans arbete med att anskaffa APU-platser bör förbättras och informationen till eleverna om vilka delar av kurser som ingår i APU-perioder behöver tydliggöras.
- Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras och innehålla en analys av kunskapsresultaten och förslag på åtgärder för att förbättra resultaten.
- Andelen behöriga lärare på skolan behöver öka.
- Tillgången till läroböcker i olika ämnen samt till referenslitteratur och skönlitteratur behöver utökas.
- Rutinerna för hemlån av datorer behöver förbättras.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Kunskapsresultat

Skolverket har tagit del av de individuella studieplanerna för samtliga elever i årskurs tre. Av planerna framgår bland annat elevernas betygsmål och betygsresultat. Ungefär hälften av eleverna presterar i linje med uppsatta mål. Cirka 25 procent av eleverna presterar lägre och lika många presterar högre än uppsatta betygsmål.

Tabell 1: Kursbetyg i några ämnen 2005/06

	Eng A	Eng B	Sv A	Sv B	Id o H A	Id o H B
Minst G	72 st	45 st	69 st	37 st	56 st	37 st
Andel %	91 %	90 %	86 %	75 %	74 %	79 %

Källa John Bauergymnasiet i Skellefteå

Tabell 2: Elevernas resultat på nationella prov samt kursbetyg i matematik A 2005/06.

	IG	G	VG	MVG	Ej Deltagit	Kursbetyg saknas
Resultat NP	43 st	27 st	7 st	1 st	10 st	
Andel	56 %	35 %	16 %	1 %	11 %	
Kursbetyg	10 st	29 st	14 st	5 st		29 st
Andel	11 %	33 %	16 %	6 %		33 %

Källa: John Bauergymnasiet i Skellefteå

Skolan uppvisar svaga resultat på de nationella kursproven i matematik. Mer än hälften av eleverna når ej nivån godkänd på provet i matematik A och cirka 11 procent deltar ej i provet. Detta gör att sammanlagt 67 procent av eleverna ej visat att de klarar godkändnivån i matematik A, en oacceptabelt hög andel.

Cirka 33 procent av eleverna saknar betyg vid kursens slut i matematik A vilket markeras med ett "S" i betygs katalogen. För den elev som har ett S förlängs/utökas kurstiden med 5 veckor nästkommande termin. Åtgärdsprogram utarbetas och extra stöd erbjuds. Enligt personalen är det få av "S-eleverna"

som tar tillvara extratiden så att de når nivån godkänd. (se elever i behov av stöd sida 8)

För man samman grupperna IG (11 %) och ej satta betyg (33 %) så är det totalt cirka 44 procent av eleverna som inte är godkända i matematikkurs A vid ordinarie kurslut.

Andelen elever som inte når godkänt på de nationella kursproven och andelen elever som ej är godkända i matematik A vid kursens slut är alarmerande höga. Detta trots att skolan satsar extraresurser på matematikundervisning. Under inspektionen framkom att eleverna kommit in på sina utbildningar med låga meritpoäng från grundskolan vilket enligt personalen till en del kan förklara resultaten. Många elever har enligt personalen svårigheter att planera och genomföra arbetet under de långa arbetspassen på effektivt sätt. Eleverna kommer efter i lärandet och får svårigheter att klara kurserna på utsatt tid. Detta kan enligt inspektörerna vara en bidragande orsak till de svaga kunskapsresultaten.

Skolan behöver genomföra en analys av hur faktorer som val av metodik, sätt att undervisa, organisering av elevernas arbete, typ av insatser till elever i behov av stöd, val av läromedel med mera påverkar resultaten. Med den analysen som grund ökar skolans möjligheter att sätta in åtgärder som förbättrar resultaten.

Inspektörernas genomgång visar att för 42 procent av eleverna sätts kursbetygen högre än vad resultaten visar i de nationella proven. Skillnaden indikerar ett behov av att analysera och vid behov vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa en likvärdig bedömning och betygsättning.

Normer och värden

Såväl elever som föräldrar anser att skolan har en tillåtande atmosfär som erbjuder en trygg miljö. Några enstaka händelser där elever har kränkt varandra via Internet har upptäckts och åtgärdats. Personalen har fått utbildning om hur Internetbaserade trakasserier uppdagas och spåras. Eleverna har tillit till att personalen agerar om kränkningar förekommer. Skolan är liten och mentorena har täta kontakter med mentorseleverna.

Skolan har utarbetat en kortfattad och tydlig likabehandlingsplan som omfattar olika diskrimineringsgrunder. Planen beskriver förebyggande och åtgärdande insatser. I det förebyggande arbetet samarbetar man med skolkyrkan och varje läsår genomförs temadagar där frågeställningar om relationer och värdegrundsfrågor diskuteras. En särskild rapportblankett för dokumentation av kränkningar har tagits fram. Skulle allvarigare situationer inträffa kommer skolan att följa Farstamodellens samtalsupplägg med undantag av att man omgående kontakter berörda vårdnadshavare (gäller ej myndiga elever).

Eleverna anser att de har goda möjligheter att påverka undervisningen både när det gäller innehåll och arbetssätt och att lärarna är lyhörda. Inför varje ny kurs diskuterar lärare och elever innehåll, genomförande och mål.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och

betygsättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation.

Därtill har granskats om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Arbetsmiljö, delaktighet och undervisningens innehåll

John Bauergymnasiet i Skellefteå är en liten skola, med de för- och nackdelar det innebär. Litenheten bidrar till att alla känner alla. Lärarna finns tillgängliga för elever under hela skoldagen, vilket ger eleverna möjlighet att få hjälp under annan tid än lektionstid. Arbetsmiljön på skolan är överlag god även om många elever anser att det omfattande arbetet med datorer gör arbetet enformigt. Eleverna har stora möjligheter att påverka upplägg av olika projekt och förutsätts ta ett stort ansvar för arbetets genomförande. Eleverna har möjlighet att påverka det som sker i skolan genom sina representanter i elevrådet, matrådet, utsmekningsgruppen och skolkonferensen. På skolkonferensen deltar rektorn och lika många representanter från lärarna och eleverna.

Det problembaserat lärandet (PBL), som är en viktig del av John Bauergymnasiet metodik, ställer stora krav på lärarnas kunskap om PBL-metodik, lärarnas förmåga att följa elevernas kunskapsutveckling och att ge rätt stöd till elever som ej klarar att själva ta ansvar för sitt lärande. Flera av lärarna är nyanställda och får själva utbildning och handledning i problembaserat lärande. Modellen med problembaserat lärande bygger till stor del på elevens eget ansvarstagande och förmåga att organisera sitt arbete. För elever i årskurs ett är det ofta en stor omställning att från en tidigare lärarstyrd grundskoletid övergå till detta arbetsätt. De behöver en noggrann inskolning om arbetsättet skall fungera.

Föräldrarna är i huvudsak nöjda med den information man får från skolan men anser att skolan tydligare borde inbjuda till mentorssamtalen. Den nuvarande öppna inbjudan i samband med terminsstarten är inte tillräcklig enligt föräldrarna. Många föräldrar anser att skolan borde rikta en särskild inbjudan till dem i nära anslutning till mentorssamtalen. Föräldrarna kan påverka skolan genom samtal med barnets mentor eller med rektorn. De litar på att lärarna ser deras barn och att de vid behov ger snabb information i olika frågor.

Kursplanerna och utbildningarnas sammansättning överensstämmer i huvudsak med vad som inlämnades i samband med den ansökan om bidragsberättigande som Skolverket tagit ställning till. Undervisningen följer de nationella kursplanerna för såväl kärnämnen som karaktärsämnen. Utbildningarnas poängplaner omfattar 2 500 poäng. Den garanterade undervisningstiden för de fyra utbildningarna är 2 430 timmar. Kursen projektarbete läses av samtliga elever. Som språkval erbjuds tyska, franska och spanska.

APU

Enligt skollagen skall skolan ge en utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan skall förmedla på de nationella eller specialutformade programmen. Enligt programmålen för de program som är relevanta för skolan utgör arbetsplatsförlagd utbildning en viktig del av utbildningen. Den utbild-

ning som John Bauergymnasiet i Skellefteå erbjuder skall därför, enligt Skolverket, innehålla inslag som motsvarar APU för motsvarande nationella program. För gymnasieskolor gäller enligt gymnasieförordningen 5 kap. 15 § att den arbetsplatsförlagda utbildningen (APU) skall omfatta minst 15 veckor och varje vecka skall anses motsvara en garanterad undervisningstid om 24 timmar. Det är styrelsen för utbildningen som ansvarar för anskaffningen av platser för den arbetsplatsförlagda utbildningen. Av gymnasieförordningen 5 kap. 16 § framgår att om styrelsen för utbildningen inte kan anskaffa platser för den arbetsplatsförlagda utbildningen i den omfattning som anges i 15 kap. får den utbildningen i stället bytas ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan. Styrelsen skall dock i sådant fall vidta alla åtgärder för att utbildningen så snart som möjligt åter kan arbetsplatsförläggas. Dessa bestämmelser är utgångspunkten för bedömningen av om utbildningen vid John Bauergymnasiet ger kunskaper som till art och nivå motsvarar utbildningar inom det offentliga skolväsendet.

Skolans huvudman etablerar sig, enligt sina ansökningar till Skolverket om rätt till bidrag för fristående gymnasieskolor, endast på platser där man har ett väl uppbyggt kontaktnät med näringslivet. Därmed anser huvudmannen att säkerställandet av tillgången på APU-platser är hög. Av ansökningarna framgår även att styrelsen för skolan tillsammans med rektor ansvarar för framtagande av adekvata plaster och för åtgärder om omfattningen inte är tillräcklig.

Arbetsplatsförlagd utbildning ingår i utbildningarna vid John Bauergymnasiet i Skellefteå. I de samtal som inspektörerna hade med elever och föräldrar framkom att skolan lägger ansvaret på elever och föräldrar att anskaffa APU-platser. Ingen av de elever som inspektörerna talade med hade fått sin APU-plats genom skolans försorg. Föräldrar som inte lyckats skaffa lämpliga APU-platser till sina ungdomar var ängsliga att detta skulle uppfattas negativt av skolan. Skolans Studievägledare menade också att det ingick i John Bauerkonceptet om elevens ansvarstagande att skaffa sin egen APU-plats men att skolan försökte hjälpa till i de fall eleven inte lyckats skaffa en plats själv. Hon framhöll också svårigheten att hitta lämpliga APU-platser. I många fall känner eleverna inte till vilka kurser och vilka delar av kurser som den arbetsplatsförlagda delen omfattar. För elever som inte har APU-plats genomförs APU på skolan i så kallade ”skarpa projekt”. Elever som fullgjorde sin APU på skolan menade att uppgifterna i APU – projektet klarades av på relativt kort tid och att eleverna därefter uppmanades att använda resterande tid till att fullgöra uppgifter de kommit efter med i sina kurser. Inspektörerna bedömer att skolan bör ta ett större ansvar anskaffandet av APU-platser och tydliggör för eleverna vilka kursdelar som en APU-period omfattar.

Elever i behov av stöd

Flera av de elever som går på skolan har låga meritpoäng från grundskolan och lärarna anser att andelen felaktiga betyg (så kallade snäll-G) i till exempel matematik är hög. Ser man till skolans resultat så är andelen elever med rätt till stödinsatser mycket hög framförallt i matematik. För elever som riskerar att inte nå betyget godkänd utarbetas åtgärdsprogram och extra stödundervisning erbjuds. Skolan ordnar särskilda G-veckor i slutet av kurserna där eleverna ges en extra möjlighet att träna för godkändnivån.

Elever som ej klarar betyget godkänd under ordinarie kurstid erbjuds utökad undervisningstiden med 30 procent. Enligt lärarna är eleverna dåliga på att ta

tillvara möjligheterna under den utökade studietiden. Det finns dessutom en risk att vissa elever, i vetskap om rätten till utökad studietid, ej satsar fullt ut under ordinarie kurstid och därför missar godkänt. De får sedan svårt att orka motivera sig till att satsa extra under den utökade tiden samtidigt som andra kurser startar eller pågår. Resultaten i andra kurser kan påverkas av att elever har eftersläpningar i form av utökad undervisningstid. Det är därför viktigt att skolan förutsättningslöst analyserar olika aspekter på effekterna av den utökade studietiden och hur de överensstämmer med elevens olika behov.

Skolledning

På skolan finns en rektor och en studierektor. Enligt inspektörerna är rektorn väl förtrogen med verksamheten och åtnjuter stort förtroende bland elever, föräldrar och personal. Personalen anser att rektorn är en skicklig teambyggare och ledare. Rektorn organiserar den praktiska verksamheten samt rekryterar personal. Studierektorn är efter samråd med rektorn huvudansvarig för att schema upprättas. För övrigt biträder studierektorn rektorn i dennes uppgifter. Huvudansvaret för ekonomin ligger hos Novum i Sundsvall. Rektorn har dock ett visst budgetansvar för de delar av ekonomin som ligger utanför John Bauer-konceptet och fasta kostnader. Rektorn förfogar över en budget på 1 000 kr per elev och skolar.

Enligt inspektörerna är rektorns möjlighet att driva pedagogiska förändringar begränsade. PBL-modellen för delar av undervisningen ligger fast och skoldagens indelning i två arbetspass styr hårt. Rektorn har inte mandat att genomföra förändringar som bryter dessa ramar. Enligt inspektörernas bedömning kan dessa ramar försvåra möjligheten att hitta individanpassade lösningar.

Kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning

Skolan följer kontinuerligt upp de övergripande målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen genom elevenkäter, kursutvärderingar och utvecklingssamtal. Skolans ledningsgrupp styr kvalitetsarbetet på skolan och kvalitetsarbetet är i huvudsak förlagt till de tre arbetslagen. Elevresultaten följs upp varje månad.

Skolans kvalitetsredovisning innehåller bland annat en redovisning av resultaten i matematik, svenska och engelska. Redovisningen saknar en tydlig analys av resultaten vilket minskar redovisningens användbarhet. Övriga områden som beskrivs i kvalitetsredovisningen har, för respektive del, analyserande kommentarer och förslag på åtgärder till förbättringar.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgången till utbildning som skall erbjudas, öppenheten och urvalsregler, personalens kompetens samt läromedel, pedagogiska material och utrustning.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av eventuella avgifter samt skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser.

Bestämmelser finns i bl.a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Tillgång till utbildning, läromedel och utrustning

Skolan erbjuder överlag den utbildning som förutsätts. Lokalerna fungerar huvudsakligen bra för verksamheten men behovet av lokaler för att genomföra nödvändiga laborationer i de naturvetenskapliga ämnena är inte fullt ut tillgodosett. Skolan avser därför att tillsvidare hyra in sig kommunens lokaler.

Läroböckerna förekommer huvudsakligen i klassuppsättningar och är nyanskafade. De förvaras på bokvagnar som läraren tar med till och från lektionen. Systemet med läroböcker i klassuppsättning medför att eleverna inte alltid har tillgång till en egen bok i ämnet. Enligt eleverna finns inte alltid möjlighet att låna hem läroböcker. Inspektörerna delar lärare och elevers uppfattning om att skolan har behov av ett större utbud av skönlitteratur och referenslitteratur.

Alla John Bauergymnasier har en IT-profil och enligt skolans huvudman är datorn ett naturligt hjälpmedel i samtliga ämnen. Datorn utgör därför en förutsättning för skolans arbetssätt. För att kunna genomföra utbildningen vid John Bauergymnasiet lånar eleverna en bärbar dator av huvudmannen. I samband med lånet upprättas ett avtal mellan huvudmannen och eleven/vårdnadshavaren. Avtalet undertecknas av elev och målsman eller av elev om denne är myndig.

Skolan erbjuder modersmålsundervisning och svenska som andraspråk. Enligt rektor har ingen elev efterfrågat modersmålsundervisning. Ingen elev läser svenska som andraspråk.

Avgifter

Skolverket har i tidigare beslut valt att betrakta John Bauergymnasierna som avgiftsfria trots att eleven/vårdnadshavaren uppmanas att teckna en tilläggsförsäkring för skolans lånedatorer. Skälet till Skolverkets ställningstagande har varit att skolorna uppger sig erbjuda eleverna att förvara sina datorer på skolan och att skolan har ett försäkringsansvar om eleven efter samråd med mentor/lärare tar hem datorn för skolarbete.

I skolans informationsmaterial uppmanas eleven/vårdnadshavaren att teckna en allriskförsäkring för att täcka skador på eller förlust av lånedatorn i fall eleven väljer att inte förvara datorn på skolan under sin fritid. Skolans datorförsäkring gäller fullt ut då eleven anmodas använda datorn, såväl inom som utanför skolan och ordinarie skoltid. Skolans medgivande krävs för att huvudmannens försäkring skall gälla om eleven skall nyttja datorn i hemmet för skolarbete. Saknas medgivande ligger försäkringsansvaret hos elev/målsman. Det är därför viktigt att alla elever är medvetna om vikten av att skaffa skolans medgivande för skolarbete i hemmet så att inte eleven i onödan drabbas av dryga självrisker om en skada inträffar.

Flera av eleverna hävdar att de ibland måste ta hem sina datorer för att förbereda sig för prov eller slutföra arbetsuppgifter. För att lämna eller hämta datorn på skolan måste eleverna, med hjälp av en lärare, få tillgång till valvet. Enligt eleverna kan detta vara så besvärligt att man undviker att lämna datorn på skolan även vid tillfällen när de inte behöver den hemma för skolarbete.

Lärarnas kompetens

Drygt en tredjedel av lärarna saknar lärarutbildning. Störst är bristen i karaktärsämnena. Alla har dock ämneskunskaper och eller yrkeserfarenheter från områ-

den de undervisar om. Eleverna konstaterar att lärarna kan sina sakområden men att det kan märkas en ovana i hur undervisningen skall genomföras. Inspektörerna anser att rekrytering av behöriga lärare samt pedagogisk- och metodisk fortbildning av ej behöriga lärare bör ges högsta prioritet.

Lärarna behöver också fortbildning i vilka krav på metodik som problembaserat lärande ställer samt hur man lär eleverna att arbeta och ta ansvar enligt den modellen.

Stabilitet

Elevtillströmningen var något lägre än förväntat första året men skolan anser att intresset för utbildningarna ökat. Man får betydligt fler förfrågningar nu inför gymnasievalet och antalet sökanden har ökat. Skolverket bedömer att såväl elevtillströmning som huvudmannens ekonomiska situation uppfyller de krav på stabilitet som ställs på en fristående huvudman.

Principer för antagning

Behöriga elever rangordnas efter meritpoäng från slutbetyget i årskurs 9. Intagning sker till beviljat antal utbildningsplatser på respektive utbildning varefter reservlista med rangordning gäller vid eventuella återbud.

Behöriga elever kan tas in på fri kvot efter överenskommelse mellan berörd kommun och skolans rektor.

Datum	Ort
2007-05-16	Umeå

Sten Svanholm
Inger Lindfors